

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kpkf.VII.39.644/2021/3.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin

a tanács elnöke

Dr. Cséffán József

előadó bíró

Dr. Bérces Nóra

bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Káplán Erzsébet Ügyvédi Iroda
(címe, ügyintéző: dr. Káplán Erzsébet ügyvéd)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fizetési felszólítás

A fellebbezést benyújtó felek: felperes és alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 6.K.707.338/2020/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.K.707.338/2020/6. számú végzését részben megváltoztatja és a keresetlevelet átteszi a Közzolgálati Döntőbizottsághoz. Egyebekben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 2017. április 13-án – a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 47. § (2) bekezdése alapján – 2017. április 18-tól 2018. február 18. napjáig terjedő határozott időre ösztöndíjas szerződést kötött az alperessel, mint a Magyar Közigazgatási Ösztöndíj Program megvalósításában közreműködő szervvel, valamint a Nemzetgazdasági Minisztériummal, mint befogadó intézménnyel. Az alperes a szerződést a 2017. november 17-én kelt azonnali hatályú felmondással megszüntette, majd a 2018. október 29. napján kelt fizetési felszólítással a felperest 861.333 forint tartozás és kamatai megfizetésére hívta fel. A felperes keresete alapján eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a fizetési felszólítást az 58.K.30.004/2019/13. számú ítéletével megsemmisítette, az ítéletet Kúria a Kfv.VII.38.221/2019/6. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

[2] Ezt követően alperes – a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.) 88. § (5) bekezdés a) pontja alapján alkalmazandó 139. § (8) bekezdése alapján, JHÁT-PDF/166/8/2020. számon – 2020. szeptember 22. napján fizetési felszólítást bocsátott ki felperessel szemben. Jogorvoslati tájékoztatásként rögzítette, hogy amennyiben a felperes a fizetési felszólításban foglaltakat sérelmesnek tartja, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 39. § (1) bekezdése alapján a közléstől számított 30 napon belül keresetet nyújthat be a Fővárosi Törvényszékhez, vagy a lakóhelye szerint illetékes törvényszékhez.

[3] A felperes 2020. november 3-án keresetlevelet terjesztett elő a bíróságon, amelyben a fizetési felszólítás hatályon kívül helyezését kérte; hivatkozott arra is, hogy a fizetési felszólítás jogorvoslati kioktatása nem felelt meg a jogszabályoknak. Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte; hivatkozott arra is, hogy a felperes keresetében tévesen jelölte meg alperesként a Miniszterelnökséget, a pert – helyesen – a Miniszterelnökséget vezető miniszter ellen kellett volna megindítani.

[4] Az elsőfokú bíróság az eljárást megszüntette. A végzés indokolása szerint a Kit. 168. § (2) bekezdés g) pontja szerint a fizetési felszólítás tárgyában a közszolgálati panaszt a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedésről szóló irat kézbesítésétől számított 30 napon belül lehet a Közzolgálati Döntőbizottsághoz benyújtani; a (3) bekezdés szerint a kormánytisztviselő közvetlenül bírósághoz akkor fordulhat, ha a Közzolgálati Döntőbizottság a (10) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem bírálja el a közszolgálati panaszt. A Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság az eljárást bármely szakaszában megszüntetheti, ha a 48. § (1) bekezdés a)-i) pontjai szerint a keresetlevél visszautasításának lenne helye. A Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja szerint a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a felperes anélkül indít pert, hogy bármely fél a vitatott tevékenységgel szemben jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette volna. Mivel a felperes a peres eljárást megelőzően a Kit. kötelező rendelkezése ellenére nem nyújtott be panaszt a Közzolgálati Döntőbizottsághoz, a fent hivatkozott jogszabályhelyek alapján az eljárás megszüntetésének volt helye.

[5] A végzés ellen a felperes és az alperes is fellebbezéssel élt.

[6] A felperes szerint a bíróság jogszabálysértően alkalmazta a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontját, akkor járt volna el helyesen, ha a Kp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazásával az eljárás megszüntetését követően a keresetlevelet átteszi a Közzolgálati Döntőbizottsághoz. Sérelmezte, hogy a bíróság a végzés indokolásában nem fejtette ki, hogy miért mellőzte a Kp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazását.

[7] Az alperes fellebbezésében kérte, hogy a Kúria a végzést helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. Arra hivatkozott, hogy a Közzolgálati Döntőbizottság előtt igényeiket – a Kit 168. § (1) bekezdése alapján – kizárólag kormánytisztviselők és csak akkor érvényesíthetik, ha azok kormányzati szolgálati jogviszonyból származnak. A felek között fennállt ösztöndíjas jogviszony a Kttv. 47. § (4) bekezdése, a Kit. 88. § (2) és (4) bekezdései, valamint a Kit. 280. § (1) bekezdés 34. pontja alapján nem minősül kormányzati szolgálati jogviszonynak, így a felperes fizetési felszólítás tárgyában előterjesztett igénye nem kormányzati szolgálati jogviszonyból származik. A Kit. 88. § (5) bekezdés a) pontja a Közzolgálati Döntőbizottságra vonatkozó szabályozást nem rendeli alkalmazni az ösztöndíjas jogviszonyra. Ebből következik, hogy a jogvita elbírálása nem a Közzolgálati Döntőbizottság, hanem a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A Jat. 15. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépését követően

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
 - b) megkezdett eljárási cselekményekre
- kell alkalmazni.

[9] A Jat. 15. § (2) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálya alatt

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
 - b) megkezdett eljárási cselekményekre
- a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.

[10] A Kttv. 149. § (8) bekezdése szerint a munkáltató a kormánytisztviselő jogviszonnyal összefüggő tartozásainak megtérítésére irányuló igényét írásbeli felszólítással érvényesítheti.

[11] A Kit. 168. § (1) bekezdése szerint a kormánytisztviselő a kormányzati szolgálati jogviszonyból származó igényének érvényesítése érdekében közzolgálati panaszt nyújthat be a 80. § (3) bekezdésében meghatározott kormányzati igazgatási szerv ellen. A kormányzati igazgatási szerv és az érdekképviselői szerv az e törvényből származó igényét bíróság előtt érvényesítheti.

[12] A Kit. 168. § (2) bekezdés g) pontja szerint a közzolgálati panaszt a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedésről szóló irat kézbesítésétől számított harminc napon belül lehet a Közzolgálati Döntőbizottsághoz benyújtani a fizetési felszólítás tárgyában.

[13] A Jat. 15. § (1) és (2) bekezdésében a jogszabályváltozással kapcsolatosan a jogalkotó különbséget tesz az anyagi és eljárási szabályok változása között. Eszerint – ha a módosító jogszabály nem rendelkezik a folyamatban lévő ügyeket illetően – az anyagi viszonyokra a korábbi jogi szabályozást, az eljárási viszonyokra a megkezdett eljárási cselekmény befejezéséig a régit, a következőkre már az új szabályozást kell alkalmazni (Kfv.IV.37.344/2019.).

[14] A Kit. nem rendelkezik a Kttv. hatálya alá tartozó, folyamatban lévő ügyeket (igényeket) illetően, erre figyelemmel a perbeli anyagi viszonyra (az ösztöndíjas

foglalkoztatási jogviszony tartalmára) a korábbi anyagi jogi szabályozást, a Kttv. rendelkezéseit kell alkalmazni a vonatkozó jogszabályi rendelkezések hatályvesztése ellenére.

[15] A perbeli ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyra irányadóak a Kúria Kfv.VII.38.221/2019/6. számú ítéletének [17]-[18] bekezdéseiben rögzítettek, amelyek szerint „[a] Kttv. 47. § (5) bekezdés b) pont be) alpontja meghatározza, hogy az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban a befogadó intézmény a munkáltató, ő teljesíti a munkáltatói kötelezettségeket, gyakorolja a munkáltatói jogokat, vagyis jogosult a Kttv. 47. § (5) bekezdése folytán alkalmazandó Kttv. 149. § (8) bekezdése szerinti, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonnyal összefüggő tartozás megtérítésére írásbeli felszólítás kiadására”.

[16] A kormánytisztviselő jogviszonnyal összefüggő tartozás megtérítésére irányuló munkáltatói igény fizetési felszólítással történő érvényesítése – a Jat. idézett rendelkezései szerinti – eljárási viszony, amelyre a megkezdett eljárási cselekmény (a fizetési felszólítás kézbesítése) időpontjában hatályos új szabályozást, vagyis a Kit. igényérvényesítésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

[17] A fizetési felszólítással kapcsolatos közszolgálati panaszt a fizetési felszólítás kézbesítésétől számított harminc napon belül nem a bíróságnál, hanem a Közszolgálati Döntőbizottsághoz lehet (és kell) benyújtani a Kit. 168. § (2) bekezdés g) pontjának fentiekben idézett rendelkezése értelmében.

[18] A Kp. 47. § (1) bekezdése szerint, ha a keresetlevélből vagy mellékleteiből az tűnik ki, hogy az ügy más bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, vagy a perre más bíróság illetékes, és ez a bíróság vagy hatóság az iratokból megállapítható, a bíróság a keresetlevelet ehhez a bírósághoz vagy hatósághoz átteszi.

[19] A felperes által benyújtott keresetlevélből és mellékleteiből megállapítható, hogy a keresete olyan kérelmet (a munkáltatói intézkedés hatályon kívül helyezése) tartalmaz, amelyet a Kit. 168. § (2) bekezdés g) pontja alapján a Közszolgálati Döntőbizottságnál kellett volna előterjesztenie. A keresetlevélből és mellékleteiből megállapítható az is, hogy a felperes a fizetési felszólítás téves jogorvoslati záradéka alapján fordult közvetlenül a bírósághoz.

[20] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a felperes közszolgálati panaszának az elbírálására a Közszolgálati Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kit. 168. § (2) bekezdés g) pontja alapján.

[21] A Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a kereseti kérelem elbírálása más bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, vagy a perre más bíróság illetékes, de az áttétel szabályai a szükséges adatok hiányában nem alkalmazhatóak.

[22] A Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság az eljárást bármely szakaszában megszünteti, ha a 48. § (1) bekezdés a)-i) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye.

[23] A hiánytalan, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő jogorvoslati tájékoztatás nem függetleníthető a közigazgatási eljárásban (a munkáltató eljárásában is) kötelezően érvényesülő tisztességes eljáráshoz, ügyintézéshez és tájékoztatáshoz való jogtól. A közigazgatási szerv, a munkáltató téves jogorvoslati tájékoztatása miatt az ügyfelet nem érheti joghátrány. A Kúria következetes gyakorlata szerint sérül a felperes tisztességes eljáráshoz való joga, ha az általános szabályok szerint jogszerűen benyújtott keresetlevél befogadását a bíróság a hatóság mulasztása miatt visszautasítja (Kpkf.VI.37.370/2019/2.).

[24] Az idézett rendelkezések és a tisztességes eljáráshoz való jog alapján a felperes keresetlevele visszautasításának törvényi feltételei nem állnak fenn, mert az áttétel

szabályainak az alkalmazásához a szükséges adatok a rendelkezésre állnak és a hibás jogorvoslati tájékoztatás alapján a felet hátrány nem érheti.

[25] A peradatok alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a kereseti kérelem elbírálása nem a bíróság, hanem a Közzszolgálati Döntőbizottság hatáskörébe tartozik, továbbá az áttételre vonatkozó rendelkezések alkalmazása csak akkor mellőzhető, ha az ügyadatokból kizárólag a közigazgatási bíróság hatáskörének hiánya állapítható meg, de nincs arra adat, hogy kinek van hatásköre vagy illetékessége. Tévesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy a keresetlevél visszautasításának lett volna helye, illetve ennek okszerű következményeként téves, hogy az eljárás a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján szüntethető meg.

[26] A Kp. 81. (2) bekezdése szerint, ha az eljárás során hatáskör vagy illetékesség hiánya miatt áttételnek van helye, a bíróság az eljárást megszünteti és az áttétel szabályainak alkalmazásával jár el.

[27] A jelen ügyben az áttétel szabályainak alkalmazásához szükséges adatok rendelkezésre állnak, mert megállapítható, hogy a keresetlevéllel érvényesíteni kívánt követelés elbírálása nem a közigazgatási bíróság, hanem a Közzszolgálati Döntőbizottság hatáskörébe tartozik. Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatta. Az eljárás megszüntetésére vonatkozó érdemben helyes rendelkezés érintetlenül hagyása mellett elrendelte a keresetlevélnek az áttételét a Közzszolgálati Döntőbizottsághoz [Kp. 114. § (2) bekezdés a) pont].

Elvi tartalom

[28] Ha a felperes a fizetési felszólítás hibás jogorvoslati záradéka alapján közzszolgálati panasz helyett közvetlenül a bírósághoz fordul keresettel, az eljárás megszüntetésének és a keresetlevél Közzszolgálati Döntőbizottsághoz való áttételének van helye a Kp. 81. § (2) bekezdése alapján.

Záró rész

[29] A fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[30] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[31] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. április 16.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s. k. bíró